

Protocolul optional la Convenția cu privire la drepturile copilului privind vânzarea copiilor, prostituția și pornografia cu copii*

Stările părți la prezentul Protocol†,

Considerind ca, pentru a continua realizarea obiectivelor Convenției cu privire la drepturile copilului și aplicarea prevederilor sale, în mod deosebit a articolelor 1, 11, 21, 32, 33, 34, 35 și 36, ar fi necesară extinderea măsurilor pe care statele părți ar trebui să le ia pentru a garanta protecția copiilor împotriva vânzării, prostituției și pornografiei cu copii,

Considerind, de asemenea, ca prin Convenția cu privire la drepturile copilului se recunoaște dreptul copilului de a fi protejat față de exploatarea economică și de oricare formă de muncă ce ar putea presupune riscuri, ar putea afecta educația acestuia, i-ar putea afecta sănătatea sau dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială,

Fiind deosebit de preocupate de proporțiile tot mai îngrijorătoare pe care le îmbracă traficul internațional cu copii în scopul vânzării copiilor, prostituției și a pornografiei cu copii,

Profund îngrijorate de practica tot mai răspândită și persistentă a turismului sexual, care îi pune pe copii într-o situație deosebit de vulnerabilă, deoarece favorizează în mod direct vânzarea copiilor, prostituția și pornografia cu copii,

Constiente de faptul că anumite grupuri deosebit de vulnerabile, cum ar fi fetele, sunt expuse unui risc mai mare de exploatare sexuală și de faptul că fetele sunt reprezentate într-un număr extrem de mare printre victimele exploatarei sexuale,

Preocupate de oferta tot mai mare de materiale pornografice cu copii existente pe Internet și pe alte suporturi tehnologice, reamintind Conferința internațională privind combaterea pornografiei cu copii pe Internet, organizată la Viena în anul 1999, și mai ales concluziile acesteia prin care s-a lansat o chemare pentru incriminarea în toată lumea a producției, distribuției, exportului, transmiterii, posesiei intenționate și publicității făcute pentru materialele pornografice cu copii și, subliniind importanța unei strinse cooperări și a parteneriatului între autorități și industria Internetului,

Convinsă că eliminarea vânzării copiilor, a prostituției și a pornografiei cu copii se va putea realiza mai ușor prin recurgerea la o abordare globală care să țină seama de factorii care contribuie la aceste fenomene, cum ar fi subdezvoltarea, sărăcia, discrepanțele economice, structurile socio-economice inechitabile, familiile nefuncționale, lipsa educației, exodul de la sat la oraș, discriminarea pe baza de sex, comportamentul sexual iresponsabil al adulților, practicile tradiționale daunătoare, conflictele armate și traficul cu copii.

Considerind că sunt necesare eforturi de sensibilizare a opiniei publice pentru a reduce cererea care stă la baza vânzării copiilor, a prostituției și a pornografiei cu copii și fiind, de asemenea, convinsă de importanța consolidării parteneriatului global între toți factorii implicați și a îmbunătățirii aplicării și respectării legilor la nivel național,

Luând nota de dispozițiile instrumentelor juridice internaționale relevante în domeniul protecției copiilor, cum ar fi Convenția de la Haga privind protecția copiilor și cooperarea în domeniul adopției internaționale, Convenția de la Haga privind aspectele civile ale rapirii internaționale a copiilor, Convenției de la Haga privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea, executarea și cooperarea în domeniul răspunderii părinților și al măsurilor de protecție a copiilor și Convenția nr. 182 a Organizației Internaționale a Muncii privind interzicerea și întreprinderea unor acțiuni imediate pentru eliminarea celor mai grave forme de muncă a copiilor,

Incurajate de sprijinul deosebit de care s-a bucurat Convenția cu privire la drepturile copilului, care demonstrează angajamentul existent pe scară largă pentru promovarea și protecția drepturilor copilului, *Recunoscind* importanța punerii în aplicare a dispozițiilor Programului de acțiune pentru prevenirea vânzării copiilor, a prostituției și a pornografiei cu copii, precum și a Declarației și Programului de Acțiune adoptate la Congresul mondial împotriva exploatarei sexuale a copiilor în scop comercial organizat la Stockholm în perioada 27-31 august 1996, precum și a altor decizii și recomandări ale organismelor internaționale implicate,

Acordând atenția cuvenită importanței tradițiilor și valorilor culturale ale fiecărui popor pentru protecția și dezvoltarea armonioasă a copilului.

Au convenit, după cum urmează:

* Adoptat de Adunarea Generală a ONU la 25 mai 2000.

† Semnat de Republica Moldova la 8 februarie 2002. Republica Moldova a aderat prin legea nr. 29 din 22 februarie 2007. Publicat în Monitorul Oficial nr. 12 din 30 decembrie 1990. În vigoare pentru Republica Moldova din 36 din 16 martie 2007. Publicat în ediția oficială

Articolul 1

Statele parti vor interzice vanzarea copiilor, prostitutia si pornografia cu copii, in conformitate cu dispozitiile prezentului Protocol.

Articolul 2

In sensul prezentului Protocol

a/ prin vanzarea copiilor se intelege orice act sau tranzactie prin care un copil este transferat de catre o persoana sau de un grup de persoane catre o alta persoana sau un alt grup de persoane, in schimbul unei plati sau al obtinerii oricarui alt avantaj;

b/ prin prostitutia cu copii se intelege utilizarea unui copil in activitati sexuale in schimbul unei plati sau al obtinerii oricarui alt avantaj;

c/ prin pornografia cu copii se intelege orice reprezentare, prin orice mijloc, a unui copil care este implicat intr-o activitate sexuala explicita, reala sau simulata, sau orice reprezentare a organelor sexuale ale unui copil, in primul rind cu scop sexual.

Articolul 3

1. Fiecare stat parte va asigura, ca nivel minim, cuprinderea in totalitate a faptelor si a activitatilor de mai jos in Codul Penal, fie ca aceste infractiuni sunt comise pe plan intern sau international, de o singura persoana sau in mod organizat:

a. in ceea ce priveste vanzarea copiilor, asa cum este definita la articolul 2:

1. oferirea, furnizarea sau acceptarea unui copil, prin orice mijloace, in vederea:

a/ exploatarii sexuale a copilului;

b/ transplantarii organelor copilului pentru a obtine profit;

c/ supunerii copilului la munca fortata.

1. obtinerea pe cai necinstite, ca intermediar, a consimtamintului la adoptarea unui copil, cu incalcarea instrumentelor juridice internationale cu privire la adoptie;

b. oferirea, obtinerea, procurarea sau furnizarea unui copil pentru prostitutia cu copii, asa cum este definita la articolul 2;

c. producerea, distribuirea, difuzarea, importul, exportul, oferirea spre vanzare, vanzarea sau detinerea in scopurile mentionate mai sus a unor materiale pornografice cu copii, asa cum au fost definite la articolul 2.

2. Si in cazurile in care au avut loc doar tentative de comitere a oricarora dintre infractiunile de mai sus, precum si in cazurile de complicitate sau participare la acestea, se aplica aceleasi masuri prevazute de legislatia interna a unui stat parte care se aplica si pentru comiterea faptului in sine.

3. Fiecare stat parte va stabili pedepse corespunzatoare pentru aceste infractiuni, in functie de gravitatea acestora.

4. Tinind seama si de dispozitiile legislatiei sale interne, fiecare stat parte va lua, dupa caz, masurile care se impun pentru stabilirea raspunderii persoanelor juridice pentru infractiunile mentionate la alineatul 1 al prezentului articol. In functie de principiile juridice in vigoare in statul parte, persoanele juridice pot raspunde penal, civil sau administrativ pentru astfel de fapte.

5. Statele parti vor lua toate masurile juridice si administrative necesare pentru a asigura ca toate persoanele implicate in adoptarea unui copil sa actioneze in conformitate cu dispozitiile instrumentelor juridice internationale aplicabile.

Articolul 4

1. Fiecare stat parte va lua masurile necesare pentru stabilirea competentei sale cu privire la infractiunile la care se face referire la articolul 3, alin. 1, in cazul in care aceste infractiuni sunt comise pe teritoriul sau sau la bordul unui vas sau al unui avion inmatriculat in statul respectiv.

2. Fiecare stat parte poate lua masurile necesare pentru a-si stabili competenta cu privire la infractiunile la care se face referire la articolul 3, alin. 1, in urmatoarele cazuri:

a. daca presupusul infractor este cetatean al statului respectiv sau domiciliata pe teritoriul acestui stat;

b. daca victima este cetatean al statului respectiv.

3. Fiecare stat parte va lua, de asemenea, masurile pe care le considera necesare pentru a stabili competenta sa cu privire la infractiunile mentionate mai sus, in cazul in care presupusul infractor este

prezent pe teritoriul sau si nu il extradeaza pe acesta unui alt stat pe motivul ca infractiunea a fost comisa de un cetatean de-al sau.

4. Prezentul Protocol nu exclude exercitarea vreunei competente penale, in conformitate cu prevederile legislatiei interne.

Articolul 5

1. Infractiunile la care se face referire la articolul 3, alin. 1 se vor considera de drept ca infractiuni care justifica extradarea in oricare dintre acordurile de extradare incheiate intre statele parti, ele urmind sa se considere infractiuni care justifica extradarea si in acordurile de extradare care se vor incheia ulterior intre state, in conformitate cu conditiile formulate in astfel de acorduri.

2. Daca un stat parte care nu este dispus sa efectueze extradarea decit cu conditia existentei unui acord in acest sens cu statul solicitant primeste o cerere de extradare din partea unui stat parte cu care nu a incheiat un acord de extradare, prezentul Protocol poate constitui baza juridica pentru extradare in privind infractiunilor la care se face referire in acesta. Extradarea se va supune conditiilor prevazute de legislatia statului caruia i s-a inaintat cererea de extradare.

3. Statele parti care nu pun conditia existentei unui acord pentru a efectua extradarea vor recunoaste aceste infractiuni intre ele ca infractiuni care justifica extradarea in conditiile prevazute de legea statului caruia i se adreseaza cererea de extradare.

4. Din perspectiva extradarii intre doua state parti, astfel de infractiuni vor fi tratate ca si cum ar fi fost comise nu doar in locul in care s-au intimplat, ci si pe teritoriul statelor care urmeaza sa-si stabileasca competenta in conformitate cu dispozitiile articolului 4.

5. Daca cererea de extradare se face in legatura cu una din infractiunile la care se face referire la art. 3, alin. 1 si daca statul parte caruia i se inainteaza cererea nu extradeaza sau nu vrea sa extradeze autorul infractiunii din cauza cetateniei acestuia, statul care a facut cererea va intreprinde masurile corespunzatoare, sesizind autoritatile competente pentru a porni urmarirea in acest caz.

Articolul 6

1. Statele parti isi vor acorda asistenta in mod reciproc, in cit mai mare masura, cu privire la anchetele, procedurile penale sau de extradare desfasurate in legatura cu infractiunile la care se face referire la articolul 3, alin. 1, inclusiv asistenta pentru obtinerea probelor necesare in derularea procedurilor.

2. Statele parti se vor achita de obligatiile care le revin in temeiul alin. 1 al acestui articol, in conformitate cu toate tratatele sau acordurile de asistenta judiciara care se vor fi incheiat intre ele. In absenta unui astfel de tratat sau acord, statele parti isi vor acorda asistenta reciproca, in conformitate cu legislatia lor interna.

Articolul 7

- a. vor lua masurile corespunzatoare pentru a permite punerea sub sechestrul si confiscarea, dupa caz:
 1. a bunurilor, cum ar fi materialele, activele si alte mijloace materiale utilizate in comiterea sau facilitarea infractiunilor la care se face referire in prezentul Protocol;
 2. a veniturilor rezultate de pe urma comiterii unor astfel de infractiuni;
- b. vor executa solicitarile formulate de un alt stat parte cu privire la punerea sub sechestrul sau confiscarea bunurilor sau a veniturilor la care se face referire la litera (a) de mai sus;
- c. vor lua masuri in vederea inchiderii temporare sau definitive a spatiilor utilizate pentru comiterea acestor infractiuni.

Articolul 8

1. Statele parti vor adopta toate masurile adecvate pentru a proteja drepturile si interesele copiilor care cad victime practicilor interzise prin prezentul Protocol, in toate etapele de desfasurare a procedurii penale, mai ales prin:

1. recunoasterea vulnerabilitatii copiilor victime si adaptarea procedurilor intr-o maniera care sa tina seama de nevoile lor speciale, inclusiv de nevoile lor speciale ca martori;
2. informarea copiilor victime cu privire la drepturile pe care le au, la rolul si dimensiunea acestora, la calendarul si derularea procedurilor, precum si la hotarirea data in cazul lor;
3. crearea posibilitatii de a se prezenta si examina, in cadrul procedurii, opiniile, nevoile si preocuparile copiilor victime, in cazul in care sunt afectate interesele personale ale acestora, intr-o maniera care se conformeaza reglementarilor procedurale ale legislatiei din tara respectiva;

4. furnizarea unor servicii de sprijin adecvate copiilor victime, pe tot parcursul desfasurarii procedurii judiciare;
5. protejarea, dupa caz, a intimitatii si identitatii copiilor victime si luarea unor masuri in conformitate cu legislatia tarii respective, pentru a evita raspindirea oricaror informatii care ar putea duce la identificarea acestora;
6. la nevoie, apararea copiilor victime, precum si a familiilor acestora si a martorilor care depun marturie in favoarea lor, de orice incercare de intimidare si razbunare;
7. evitarea intirzierilor inutile in pronuntarea hotaririi in diferite cazuri si executarea ordinelor sau deciziilor prin care se acorda despagubiri copiilor victime.

2. Statele parti vor asigura ca incertitudinea cu privire la virsta reala a victimei sa nu impiedice deschiderea urmaririi penale si mai ales a anchetelor al caror scop este stabilirea virstei reale a victimei.
3. Statele parti vor asigura ca, in tratamentul acordat de sistemul judiciar copiilor victime ale infractiunilor la care se face referire in prezentul Protocol, sa se aiba in vedere, cu precadere, interesele superioare ale copilului.
4. Statele parti vor lua masuri pentru a asigura o formare adecvata, mai ales in domeniile juridic si psihologic, a persoanelor care lucreaza cu victime ale infractiunilor vizate in prezentul Protocol.
5. Dupa caz, statele parti vor intreprinde masurile necesare pentru a proteja securitatea si integritatea persoanelor si/sau organismelor de prevenire si/sau protectie si reabilitare a victimelor unor astfel de infractiuni.
6. Niciuna dintre dispozitiile prezentului articol nu poate aduce atingere dreptului acuzatului de a beneficia de o judecata dreapta si impariala si nu poate fi incompatibila cu acest drept.

Articolul 9

1. Statele parti vor adopta sau vor consolida, vor aplica si vor disemina legile, masurile administrative, politicile si programele sociale pentru prevenirea infractiunilor la care se face referire in prezentul Protocol. Se va acorda o atentie deosebita protectiei copiilor care sunt deosebit de vulnerabili fata de astfel de practici.
2. Statele parti vor promova constientizarea publicului larg, inclusiv a copiilor, prin informare pe toate caile adecvate, educatie si instruire cu privire la masurile de prevenire si efectele nefaste ale faptelor la care se face referire in prezentul Protocol. In indeplinirea obligatiilor care le revin in temeiul prezentului articol, statele parti vor incuraja participarea comunitatii si mai ales a copiilor si copiilor victime la astfel de programe de informare, educare si formare, inclusiv la nivel international.
3. Statele parti vor lua toate masurile necesare pentru a asigura o asistenta adecvata victimelor infractiunilor la care se face referire in prezentul Protocol, mai ales pentru reintegrarea lor sociala si recuperarea lor completa din punct de vedere psihic si psihologic.
4. Statele parti vor asigura ca toti copiii care au cazut victime ale infractiunilor la care se face referire in prezentul Protocol sa aiba acces la proceduri adecvate care sa le permita, fara discriminare, sa solicite despagubiri pentru prejudiciile suferite de la cei raspunzatori in fata legii de comiterea acestora.
5. Statele parti vor lua masurile corespunzatoare pentru interzicerea in mod eficient a productiei si difuzarii de materiale care fac publicitate infractiunilor la care se face referire in prezentul Protocol.

Articolul 10

1. Statele parti vor lua toate masurile necesare pentru intarirea cooperarii internationale prin intermediul unor acorduri multilaterale, regionale si bilaterale privind prevenirea, identificarea, anchetarea, urmarirea penala si pedepsirea celor care se fac responsabili pentru comiterea unor acte legate de vinzarea copiilor, prostitutia si pornografia cu copii si turismul sexual. Statele parti vor favoriza, in egala masura, cooperarea si coordonarea pe plan international intre autoritati, organizatii neguvernamentale nationale si internationale si organizatii internationale.
2. Statele parti vor promova cooperarea internationala pentru a veni in sprijinul copiilor victime in recuperarea lor fizica si psihologica, reintegrarea lor sociala si repatriere.
3. Statele parti vor promova consolidarea cooperarii internationale pentru eliminarea principalilor factori care stau la baza acestor fapte, cum ar fi saracia si subdezvoltarea, care ii fac pe copii mai vulnerabili fata de vinzarea de copii, prostitutia si pornografia cu copii si turismul sexual cu copii.
4. Statele parti care sunt in masura sa faca acest lucru vor asigura asistenta financiara, tehnica sau de alta natura, in cadrul programelor multilaterale, regionale, bilaterale sau al altor programe existente.

Articolul 11

Niciuna din dispozitiile prezentului Protocol nu vor afecta favorabil masurile privind asigurarea in totalitate a drepturilor copilului, care pot aparea in:

- a. legislatia unui stat parte;
- b. dreptul international in vigoare in statul in cauza.

Articolul 12

1. In termen de doi ani de la intrarea in vigoare a prezentului Protocol pentru un anume stat parte, respectivul stat va inainta un raport Comitetului drepturilor copilului in care va furniza informatii detaliate cu privire la masurile intreprinse pentru aplicarea in practica a dispozitiilor Protocolului.
2. Dupa inaintarea acestui raport detaliat, fiecare stat parte va introduce in rapoartele pe care le va intocmi ulterior pentru Comitetul drepturilor copilului, conform articolului 44 al Conventiei, toate informatiile complementare cu privire la aplicarea in practica a Protocolului. Celelalte state parti la Protocol vor prezenta rapoarte la intervale de cinci ani.
3. Comitetul drepturilor copilului poate solicita statelor parti informatii suplimentare cu privire la aplicarea prezentului Protocol.

Articolul 13

1. Prezentul Protocol este deschis spre semnare de catre toate statele parti sau semnatare ale Conventiei.
2. Prezentul Protocol se supune ratificarii, fiind deschis spre aderare pentru toate statele. Instrumentele de ratificare sau aderare se depun la Secretarul General al Organizatiei Natiunilor Unite.

Articolul 14

1. Prezentul Protocol va intra in vigoare in termen de trei luni de la depunerea celui de-al zecelea instrument de ratificare sau aderare.
2. Pentru fiecare dintre statele care vor ratifica prezentul Protocol sau care vor adera la acesta dupa intrarea sa in vigoare, Protocolul va intra in vigoare la o luna dupa data depunerii propriului instrument de ratificare sau aderare de catre acest stat.

Articolul 15

1. Oricare stat parte poate denunta, in orice moment, prezentul Protocol printr-o instiintare scrisa adresata Secretarului General al Natiunilor Unite, care va informa ulterior celelalte state parti la Conventie si toate statele semnatare ale Conventiei cu privire la acest aspect. Denuntul intra in vigoare in termen de un an de la data primirii instiintarii de catre Secretarul General.
2. Un astfel de denunt nu exonereaza statul parte de obligatiile ce i revin in baza prezentului Protocol cu privire la actele produse inainte de data intrarii in vigoare a denuntului, el neputind prejudicia in niciun fel continuarea examinarii oricarei chestiuni care se afla deja in atentia Comitetului cu privire la drepturile copilului, ca urmare a unei sesizari primite inainte de intrarea in vigoare a denuntului.

Articolul 16

1. Oricare dintre statele parti poate propune un amendament, inaintind textul in cauza Secretarului General al Organizatiei Natiunilor Unite. Secretarul General comunica apoi respectiva propunere de amendament statelor parti, solicitandu-le sa indice daca sunt de acord cu organizarea unei conferinte a statelor parti, la care propunerea sa fie studiata si supusa la vot. In cazul in care, in termen de patru luni de la primirea acestei comunicari, cel putin o treime dintre statele parti se pronunta in favoarea unei astfel de conferinte, Secretarul General va convoca Conferinta sub auspiciile Organizatiei Natiunilor Unite. Toate amendamentele adoptate de majoritatea statelor parti care subt prezente si isi exprima votul la conferinta vor fi supuse Adunarii Generale a Natiunilor Unite pentru aprobare.
2. Un amendament adoptat in conformitate cu dispozitiile de la alin. 1 al prezentului articol va intra in vigoare dupa aprobarea sa de catre Adunarea Generala si acceptarea sa, cu o majoritate de doua treimi, de catre statele parti.
3. La intrarea in vigoare a unui amendament, acesta devine obligatoriu pentru toate statele parti care l-au acceptat, celelalte state parti avind in continuare obligatia de a respecta dispozitiile prezentului Protocol, precum si toate amendamentele pe care le-au acceptat anterior.

Articolul 17

1. Prezentul Protocol, ale carui versiuni in limbile araba, chineza, engleza, franceza, rusa si spaniola sunt autentice in egala masura, va fi depus in arhivele Organizatiei Natiunilor Unite.
2. Secretarul General al Organizatiei Natiunilor Unite va transmite copii legalizate ale prezentului Protocol tuturor statelor parti la Conventie si tuturor statelor semnatare ale Conventiei.